

Penge i Statskassen, men hvorved vi kunne bidrage til, at mange Penge blive i Statskassen, nemlig derved, at vi gaa betydelig ned med vore Militærudgifter. De Veje, jeg har foreslaaet, vilde det efter vor Mening være rigtigt at følge, om man skulde have en Toldreform, en Toldlov, som i Virkeligheden havde Bud til den almindelige Befolkning, en Toldlov, der vilde betyde noget for Samfundet.

Det er disse Betragtninger, det foreliggende Forslag har givet mig Anledning til at fremsætte. Jeg vil udtale det Haab, at Forslaget, forinden det forlader dette Ting, maa blive betydeligt forbedret. Vor Medvirkning hertil skal det ikke mangle paa.

Før jeg slutter, vil jeg blot benytte Lejligheden til at spørge den højtærede Minister om Grunden til, at man ikke har indskrænket Positionernes Antal. Jeg har set Indvendinger i den Retning fremsat af en velkendt Toldmand. Ogsaa for mig har det været paafaldende, at Forslaget indeholder saa mange Positioner. Og det forekommer mig, at det Forslag, som vedkommende — ja, jeg kan jo godt nævne hans Navn, de Herrer have alle læst det — som Grosserer Kædt har fremsat om at sammendrage forskellige Positioner til een, han nævner bl. a. Jernpositionerne, og at samle dem under een fælles Told-sats vilde være heldigt. Jeg henstiller til Udvalget og den højtærede Minister at overveje dette Forslag. Hermed skal jeg slutte.

Rørdam: Det Forslag om Toldafgifter, vi i disse Dage have til Behandling her, vil blive fulgt med vaagen Opmærksomhed og lydhør Interesse Landet over, ikke alene, fordi det har Ærinde til alle Hjem, eller fordi det er et Forslag, hvoraf forskellige store Virksomheders økonomiske Liv og Velfærd kunne være afhængige, men først og fremmest fordi det har saa overordentlig stor politisk Interesse. Toldspørgsmaalet har altid været et af de Spørgsmaal, der have sat Skel mellem Højre og Venstre, og hvorom Venstre har kunnet samle Folkets store Flertal. Venstre har altid kunnet samle Demokratiet om sit Toldprogram, og med et Toldprogram som Fane har Venstre kunnet slaa Højre og

trænge Højre tilbage rundt omkring. Nu foreligger der for første Gang i vor politiske Historie den Situation, at vi have et Forslag forelagt af en Venstreminister. Det er første Gang, et Toldlovsforslag her kommer frem til os med en Venstreministers Stempel paa, støttet af al den Sagskundskab og Dygtighed, som en Minister altid har til sin Raadighed. Derfor kan det ikke være andet, end at vi Venstremænd med største Interesse og Spænding have taget dette Forslag frem for os for at se, hvilke ny Ideer, ny Synspunkter og ny Veje Venstreministeren er slaaet ind paa fremfor hans Forgængere, Højreministrene.

Her kunde være Spørgsmaal om mange forskellige Veje. Naar vi staa overfor et stort Skattereforfforslag, kunde der have været ganske overordentlig Grund til at tage saadanne Spørgsmaal som Grundværdibeskatningen op til alvorlig, grundig og nøjagtig Overvejelse for at se, om det ikke var en af de Veje, man kunde gaa for at komme væk fra de uretfærdige Toldskatter. Men naar man gennemlæser dette Forslag, tror jeg, at enhver Venstremænd, der ikke er ganske forblindet af Partifanatisme, vil sige til sig selv, at dette Forslag har skuffet ham og skuffet ham meget dybt. (Afbrydelse). Ja, det er maaske ikke det rigtige Ord at bruge, det erken-der jeg lige saavel som det ærede Medlem. Man skulde maaske bruge meget stærkere Ord; man kan sikkert sige, at det er med en vis Skamfuldhed, man gennemlæser Forslag som dette. Man skammer sig nærmest over, at det er en Venstreminister, der tror, at han kan byde Befolkningens store Flertal et saadant Forslag, over at det er kommet dertil, at man virkelig mener, at dette kan lade sig gøre. Jeg skal imidlertid ikke anvende meget stærke Ord paa Forslaget. Jeg er ikke Ven af stærke Ord i det hele taget, og jeg skal derfor holde mig til en rolig og saglig Kritik; saa kan det høje Flertal selv dømme, og saa kan det være, at det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) ikke vil le saa højt, naar jeg er færdig. Han er meget stærk i at le ad sine Modstandere. Det er en daarlig Vane, som jeg vil bede ham om at holde op med. Mig generer det slet ikke.